

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการค้นในที่รโหฐานกรณีฉุกเฉินอย่างยิ่ง ศึกษากรณีการค้นหาตัวผู้ขับขี่ยานพาหนะในขณะเมาสุราหรือของมีเมาอย่างอื่นในคดีอุบัติเหตุ

Legislative Measures for Extreme Emergency Searches Study the case of searching for the driver of a vehicle while intoxicated with alcohol or other intoxicants in an accident case.

ธีรชญาณ์ ศิริชชาวลวงศ์^{1*}, จิระพงศ์ แก้วบัว¹ และพัทธธีรา สุวรรณวงศ์²

Theerachaya Sirichatchawnawong^{1*}, Jirapong Kaewbue¹ and Phattheera Suwannawong²

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์, คณะนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹ Lecturer of Department of Law, Faculty of Law, Hatyai University.

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการเมืองการปกครอง, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

² Lecturer Department of Politics and Government, Faculty of Political Science, Hatyai University.

*Corresponding author, E-mail: Theerachaya29@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการค้นในที่รโหฐานกรณีฉุกเฉินอย่างยิ่ง ศึกษากรณีการค้นหาตัวผู้ขับขี่ยานพาหนะในขณะเมาสุราหรือของมีเมาอย่างอื่นในคดีอุบัติเหตุ เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ทางนิติศาสตร์ ในลักษณะการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารชั้นต้น (Primary Sources) และเอกสารชั้นรอง (Secondary Source) นำมาอธิบายและแปลความข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า กฎหมายได้บัญญัติเกี่ยวกับการค้นไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การค้นในที่รโหฐานเป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการสืบสวนและสอบสวนที่สำคัญ เนื่องจากเป็นขั้นตอนในการนำผู้ต้องหาหรือผู้ต้องสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตลอดจนพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเข้าสู่คดี เนื่องจากที่รโหฐานไม่ใช่ที่สาธารณะ การเข้าค้นในที่รโหฐานต้องมีหมายค้นตามที่กฎหมายกำหนด ไม่มีการบัญญัติกฎหมายให้สามารถค้นได้ในกรณีฉุกเฉินในแบบที่ไม่ต้องแสดงหมายค้น จึงเกิดข้อขัดข้องในการเข้าตรวจค้นหาผู้ต้องหากรณีหลบหลีกหรือหลบหนีจากการกระทำความผิดอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุทางการจราจร ที่ต้องมีการตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ต้องหาที่สงสัยว่าได้กระทำความผิดเป็นพยานหลักฐานที่ยืนยันการกระทำความผิดในทันที ซึ่งหากมิได้มีการตรวจวัดทันทีดังที่ได้กล่าวมาแล้ว การตรวจค้นที่กับภายหลังนำไปสู่ผลลัพธ์ที่แตกต่าง และกระทบต่อความเชื่อมั่นต่อสิ่งที่ควรเป็นบรรทัดฐานเดียวกัน เนื่องจากการตรวจหาไม่เพียงพิสูจน์ข้อเท็จจริงในสำนวนคดี แต่ยังทำให้ทราบสาเหตุที่แท้จริง

ของการกระทำความผิดในคดีอุบัติเหตุ และนำมาประกอบการพิจารณาเพื่อนำไปสู่การกำหนดโทษได้ จากการศึกษากฎหมายต่างประเทศพบว่า มีหลักเกณฑ์ให้เจ้าหน้าที่สามารถทำการค้นในที่รโหฐานโดยไม่มีหมายค้นได้เป็นกรณีฉุกเฉิน ในสถานที่ที่ผู้ต้องหาที่ต้องสงสัยว่าได้กระทำความผิดเพิ่งเข้าไปได้ ดังนั้นจึงควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับการค้นในที่รโหฐานให้มีการค้นในกรณีฉุกเฉินได้เป็นกรณียกเว้น ข้อกฎหมายที่มีอยู่เดิม เพื่อให้เจ้าพนักงานตำรวจสามารถเข้าค้นในที่รโหฐานกรณีฉุกเฉินเพื่อให้ได้มาซึ่ง ผู้กระทำความผิดและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เพิ่มเติมบทบัญญัติในการค้นตัวบุคคลที่ไม่ต้องขอ หมายศาลเนื่องจากปรากฏพฤติการณ์ที่ทำให้เจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าน่าจะมีวัตถุที่จะนำไปใช้ กระทำความผิด หรือน่าจะมีวัตถุที่ได้มาจากการกระทำความผิดมาแล้ว หรือน่าจะมีสิ่งผิดกฎหมายซ่อน อยู่ในร่างกายหรือเสื้อผ้าที่สวมใส่ โดยให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำการค้นทำบันทึกการค้นและสำเนาให้กับผู้ถูกตรวจค้น ไว้เป็นหลักฐาน รวมทั้งการแก้ไขบทลงโทษสำหรับผู้ขับขี่ยานพาหนะในขณะเมาสุราหรือของมีเมาอย่าง อื่นให้หนักขึ้น จะสามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ประชาชนเกิดความ เชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม ที่สำคัญการกำหนด โทษที่หนักขึ้นจะทำให้ประชาชนเกิดความตระหนักและระมัดระวังในการขับขี่มากยิ่งขึ้น สามารถลด จำนวนอุบัติเหตุจากการเมาแล้วขับได้

คำสำคัญ: เมาแล้วขับ, การค้น, การค้นในที่รโหฐาน, การค้นในกรณีฉุกเฉิน, การค้นผู้ต้องหาที่สงสัยว่า กระทำความผิด

บทนำ

อุบัติเหตุทางจราจรไม่ว่าจะเป็นรถชนรถหรือรถชนคน ล้วนก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน และสิ่งที่ตามมานั้นคือความรับผิดชอบทางอาญาและความรับผิดชอบทางแพ่ง สำหรับการดื่ม แอลกอฮอล์แล้วขับรถ จะส่งผลให้ประสิทธิภาพในการขับรถลดลง เช่น มีปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือด 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ โอกาสเสี่ยงเกิดอุบัติเหตุเป็น 2 เท่า และหากมีปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือด 100 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ โอกาสเกิดอุบัติเหตุเพิ่มขึ้นเป็น 6 เท่าจากสถิติคดีขับรถขณะเมาสุราเฉพาะช่วง สงกรานต์พบว่า ในปี พ.ศ. 2562 มีจำนวน 12,325 คดี ปี พ.ศ. 2563 รัฐบาลประกาศงดเทศกาลสงกรานต์ ส่วนในปี 2564 มีจำนวน 6,061 คดี จะเห็นได้ว่าจำนวนผู้ขับขี่ยานพาหนะขณะมีเมามีอัตราสูงทุกปี เกิดเป็นคดีที่มีฐานความผิดและมีโทษอัตราสูง เช่น ขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท เป็นต้น แต่ในหลายคดีที่ไม่สามารถเอาผิด ต่อผู้ขับขี่ยานพาหนะในขณะเมาสุราหรือของมีเมาอย่างอื่นได้ เนื่องจากผู้ขับขี่หรือกระทำความผิดหลบ หลีกหลีกเลี่ยง หรือบางกรณีหลบหนีเข้าที่พักทันที ดังเช่นคดีที่ปรากฏในสื่อสังคมเนื่องจากการที่พนักงาน อัยการมีความเห็นสั่งไม่ฟ้องกรณีการขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ซึ่งเป็น ประเด็นสำคัญในการตั้งคำถามจากประชาชนทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งโฆษกสำนักงานอัยการสูงสุด ออกมาชี้แจงว่าคำสั่งไม่ฟ้องคดีเป็นเพราะไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอ คดีดังกล่าวที่พนักงานอัยการมีคำสั่ง

ไม่พื่อนั้นเป็นที่มาของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอให้ข้อมูลพอส่งเซปโดยใช้นามสมมุติของผู้กระทำความผิดคือ นาย ก. รายละเอียดดังนี้

กรณีคดีดังกล่าวเหตุเกิดเมื่อวันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2555 เวลา 05.30 นาฬิกา ที่ปากซอยสุขุมวิท 47 นาย ก. ขับรถยนต์เฟอร์รารีชนเจ้าพนักงานตำรวจนายหนึ่งขณะกำลังขับรถจักรยานยนต์ลาดตระเวนถึงแก่ความตายในที่เกิดเหตุ และความเร็วของรถยนต์ได้ลากร่างเจ้าพนักงานตำรวจดังกล่าวไปไกลเป็นระยะทางกว่าสองร้อยเมตร หลังจากนั้น นาย ก. ได้ขับรถยนต์คันดังกล่าววิ่งเข้าไปจอดในบ้านในซอยสุขุมวิท 53 ระหว่างทางมีคราบน้ำมันจากจุดเกิดเหตุไปถึงภายในบ้าน ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถตามรอยผู้ก่อเหตุได้ นาย ก. อยู่ในบ้านและไม่ปรากฏตัวออกมา ต่อมาได้มีผู้ที่อ้างว่าเป็นพ่อบ้านคอยดูแลรถยนต์ประจำบ้านและอยู่อาศัยในบ้านหลังดังกล่าวมาเป็นเวลากว่า 14 ปี แจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจว่าตัวเองเป็นคนขับ แต่เมื่อเจ้าพนักงานตำรวจซักถามกลับพบว่าไม่ได้เป็นผู้ขับรถยนต์เฟอร์รารีแต่อย่างใดและให้การวกไปวนมา อีกทั้งเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นในพื้นที่ที่มีผู้พบเห็นเหตุการณ์จำนวนมาก ทำให้ต่อมาพ่อบ้านคนดังกล่าวได้ยอมรับว่ามารับผิดแทนบุคคลอื่น จึงถูกดำเนินคดีในข้อหาแจ้งความเท็จ จากนั้นเจ้าพนักงานตำรวจได้ขอหมายค้นและนำกำลังตำรวจล้อมบ้าน พบรถยนต์เฟอร์รารีสภาพพังยับเยิน และพบนาย ก. ซึ่งต่อมายอมรับว่าเป็นผู้ก่อเหตุจริงจึงถูกนำตัวไปที่สถานีตำรวจและตรวจวัดค่าแอลกอฮอล์ในร่างกาย ปรากฏว่ามีค่าแอลกอฮอล์เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ซึ่งนาย ก. ได้ให้ปากคำต่อพนักงานสอบสวนว่าตนเองดื่มภายหลังจากเกิดเหตุเนื่องจากรู้สึกเครียดกับเรื่องที่เกิดขึ้น เจ้าพนักงานตำรวจได้ดำเนินการตามกระบวนการของกฎหมาย โดยตั้งข้อหาจำนวนห้าข้อหาสำคัญ คือ ขับรถขณะมีเมา (อายุความ 5 ปี) ขับรถเร็วเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด (อายุความ 1 ปี) ขับรถโดยประมาททำให้ทรัพย์สินผู้อื่นเสียหาย (อายุความ 1 ปี) ขับรถชนแล้วหนี (อายุความ 5 ปี) ขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย (อายุความ 15 ปี) จากนั้น นาย ก. ได้ยื่นขอประกันตัว มีการตรวจสอบความเร็วของรถยนต์ ระบุว่า นาย ก. ขับรถยนต์เฟอร์รารีด้วยความเร็ว 177 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ซึ่งสอดคล้องกับการคำนวณของนักวิชาการซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยชื่อดังของประเทศไทย นอกจากนี้ในการตรวจเลือดโดยโรงพยาบาลพบว่าในร่างกายของนาย ก. มีการเสพโคเคนแต่ไม่ปรากฏหลักฐานผลการตรวจเลือดดังกล่าวนี้อยู่ในสำนวนของพนักงานสอบสวนเจ้าของคดีนี้แต่อย่างใด จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ.2555 จนมาถึงขณะนี้คือปี พ.ศ. 2563 รวมเวลา 8 ปีนั้น ในที่สุดแล้ววันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2563 ก็มีคำสั่งไม่ฟ้องนาย ก. จนผู้สื่อข่าวซึ่งเป็นคนไทยเข้าไปอ่านข่าวในช่อง CNN ซึ่งรายงานเกี่ยวกับคดีนี้และเป็นประเด็นที่ชาวต่างชาติให้ความสนใจ จึงเป็นเหตุให้คดีถูกกล่าวถึงถูกจับตามอง และประชาชนให้ความสนใจเป็นอย่างมากอีกครั้ง เนื่องจากการขับรถชนผู้อื่นถึงแก่ความตายและผู้ต้องหาเดินทางออกนอกต่างประเทศนับตั้งแต่เกิดเหตุ ในบรรดาข้อหา ข้อหาที่ร้ายแรงที่สุดก็คือขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายและข้อหาขับรถขณะมีเมา ซึ่งหากปรากฏในสำนวนการสอบสวนและเมื่อพนักงานอัยการสั่งฟ้องประกอบพยานหลักฐานที่ชัดเจน ศาลจะสั่งลงโทษทุกคดีไม่มีการรอลงอาญา แต่ผลคือพนักงานอัยการมีความเห็นสั่งไม่ฟ้องตามที่ได้กล่าวมา จุดที่เป็นประเด็น

สำคัญสำหรับงานวิจัยนี้คือ ในข้อหาที่หนึ่งซึ่งรถขณะมีนมนั้น พนักงานอัยการ “ไม่สั่งฟ้อง” โดยให้เหตุผลว่าไม่มีหลักฐานว่า นาย ก. ตีแม่เหล็กก่อนขับหรือหลังขับ รวมถึงหลักฐานว่าเสฟโคเคนจนมีนมนาก็ไม่มีอยู่ในสำนวนคดีเช่นกัน ดังนั้นจึงยกประโยชน์ให้จำเลย จากเหตุผลดังกล่าวนี้มีสาเหตุมาจากไม่ได้ตัวผู้กระทำความผิดมาตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ตามเวลาต่อเนื่องจากที่เกิดเหตุ เนื่องจาก นาย ก. หลบอยู่ในบ้าน ซึ่งข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ นาย ก. ขอมอบตัวกับเจ้าพนักงานตำรวจและยอมรับว่าเป็นผู้ก่อเหตุขับรถชนนายตำรวจคนดังกล่าวจริงในเวลา 10.30 น. หลังจากนั้นจึงถูกนำตัวไปที่สถานีตำรวจและตรวจวัดค่าแอลกอฮอล์ในร่างกาย แม้ว่าเวลาจะผ่านไปหลายชั่วโมงแต่ปรากฏว่ามีค่าแอลกอฮอล์เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ซึ่งถ้าได้ตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ตามเวลาต่อเนื่องจากที่เกิดเหตุ จะสามารถทราบสาเหตุที่เกิดการกระทำความผิดนี้ได้ นอกจากนี้ยังมีคดีอุบัติเหตุอื่น ๆ เป็นจำนวนมากทั้งที่ปรากฏและไม่ปรากฏตามสื่อ ซึ่งผู้ขับขี่ยานพาหนะในขณะเมาสุราหรือของมีนมน่าอย่างอื่นเมื่อเกิดอุบัติเหตุแล้วเลือกที่จะไม่อยู่ในเหตุการณ์และกลับสู่ที่พักหรือบ้านที่เป็นที่รโหฐานในทันที เมื่อเวลาผ่านไปเกินหกชั่วโมงปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดจะลดต่ำลง

หมายค้นเป็นหมายอาญาชนิดหนึ่ง เป็นหมายที่เป็นเครื่องมือในการดำเนินคดีอาญาของเจ้าพนักงานและศาล หมายค้นมีความจำเป็นสำหรับการค้นในที่รโหฐาน คำว่า “ที่รโหฐาน” นั้นกฎหมายให้นิยามไว้ว่า หมายความถึงที่ต่าง ๆ ซึ่งมีใช้ที่สาธารณะสถานดังที่บัญญัติไว้ในกฎหมายลักษณะอาญา (ประมวลกฎหมายอาญา) และคำว่า “ที่สาธารณะสถาน” นั้นประมวลกฎหมายอาญานิยามว่า หมายความว่า สถานที่ใด ๆ ซึ่งประชาชนมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้” ฉะนั้น ที่รโหฐานจึง หมายถึงสถานที่ใด ๆ ซึ่งประชาชนไม่มีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้ หรือเป็น “ที่ส่วนตัว” อันแสดงถึง เจตนาหวงกันของเจ้าของ หรือผู้ครอบครอง อันได้แก่ เคหสถาน สำนักงานในความครอบครองของผู้อื่น อสังหาริมทรัพย์ในความครอบครองโดยปกติสุขของผู้อื่น ซึ่งการครอบครองโดยปกติสุขจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อ ผู้ครอบครองได้แสดงออกให้เห็นภายนอกว่า ได้มีการหวงกันการเข้าไปของบุคคลอื่น ๆ เช่น ด้วยการล้อมรั้วซึ่งลวด นาม เป็นต้น ซึ่งเหตุที่จะออกหมายค้นได้นั้น กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้บัญญัติไว้ในมาตรา 69 ซึ่งบัญญัติว่า “มาตรา 69 เหตุที่จะออกหมายค้นได้มีดังต่อไปนี้

1. เพื่อพบและยึดสิ่งของซึ่งจะเป็นพยานหลักฐานประกอบการสอบสวน ใต้สวนมูลฟ้อง หรือพิจารณา
2. เพื่อพบและยึดสิ่งของซึ่งมีไว้เป็นความผิด หรือได้มาโดยผิดกฎหมาย หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้ใช้ หรือตั้งใจจะใช้ในการกระทำความผิด
3. เพื่อพบและช่วยบุคคลซึ่งได้ถูกหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย
4. เพื่อพบบุคคลซึ่งมีหมายให้จับ
5. เพื่อพบหรือยึดสิ่งของตามคำพิพากษาหรือตามคำสั่งศาล ในกรณีที่จะพบหรือจะยึดโดยวิธีอื่นไม่ได้แล้ว เหตุการณ์ออกหมายค้น แบ่งออกเป็น 2 กรณี 1. เพื่อค้นหาสิ่งของ/พบสิ่งของ 2. เพื่อหาของกลางจึงออกหมายค้นให้ได้ (มาตรา 70)

จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงเป็นคดีที่เป็นที่สนใจของประชาชนนั้นเป็นเหตุออกหมายค้นเพื่อหาพยานหลักฐาน การออกหมายค้นเพื่อหาพยานหลักฐาน คือ กรณีตามมาตรา 69 (1) ที่ว่า “เพื่อพบ และยึดสิ่งของซึ่งจะเป็นพยานหลักฐานประกอบการสอบสวน ใต้สวนมูลฟ้อง หรือพิจารณา” คำว่า “สิ่งของ” นี้หมายถึง สัมหาริมทรัพย์ ซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีอาญาได้ รวมทั้งจดหมาย โทรเลข และเอกสารอย่างอื่น ๆ แต่การค้นนั้น กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้บัญญัติไว้ในมาตรา 92 ซึ่งบัญญัติไว้ว่าห้ามมิให้ค้นในที่รโหฐานโดยไม่มีหมายค้น หรือคำสั่งของศาลเว้นแต่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ค้น และในกรณีต่อไปนี้

(1) เมื่อมีเสียงร้องให้ช่วยมาข้างในรโหฐาน หรือมีเสียงหรือพฤติการณ์อื่นใดอันแสดงได้ว่ามีเหตุร้ายเกิดขึ้นในที่ รโหฐานนั้น

(2) เมื่อปรากฏความผิดซึ่งหน้ากำลังกระทำลงในที่รโหฐาน

(3) เมื่อบุคคลที่ได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ขณะที่ถูกไล่จับหนีเข้าไปหรืออันแน่นแฟ้นควรสงสัยว่าได้เข้าไปซุกซ่อน ตัวอยู่ในรโหฐานนั้น

(4) เมื่อมีพยานหลักฐานตามสมควรว่าสิ่งของที่มีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิดได้ใช้หรือมีไว้เพื่อ จะใช้ในการกระทำความผิด หรืออาจเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์การกระทำความผิดได้ ซ่อนหรืออยู่ในนั้น ประกอบทั้ง ต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่าการเนื่องจากการเน้นซ้ำว่าจะเอาหมายค้นมาได้ สิ่งของนั้นจะถูกโยกย้ายหรือทำลายเสียก่อน

(5) เมื่อที่รโหฐานนั้นผู้จะต้องถูกจับเป็นเจ้าบ้าน และการจับนั้นมีหมายจับหรือจับตามมาตรา 78 จากการวิเคราะห์บทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการค้นทำให้ทราบได้ว่ากฎหมายกำหนดห้ามค้นในที่รโหฐานโดยไม่มีหมายค้นหรือคำสั่งศาล แต่มีข้อยกเว้นให้เข้าค้นได้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ค้นได้ตามมาตรา 92 ดังนั้นการเข้าค้นหาตัวบุคคลในที่รโหฐานกรณีฉุกเฉิน ศึกษากรณีการค้นหาตัวผู้ขับขี่ยานพาหนะในขณะเมาสุราหรือของมีเมาอย่างอื่นในคดีอุบัติเหตุ เจ้าพนักงานตำรวจไม่สามารถเข้าค้นที่เกิดเหตุได้ในทันทีที่ต้องรอหมายค้นหรือคำสั่งศาลตามหลักกฎหมายข้างต้น ดังนั้นหากได้มีการแก้ไขบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้นในที่รโหฐานกรณีฉุกเฉินในคดีอุบัติเหตุที่เกิดจากการขับขี่ยานพาหนะในขณะเมาสุราหรือของมีเมาอย่างอื่น ให้อำนาจเจ้าพนักงานตำรวจในการเข้าตรวจค้นได้ จะทำให้เจ้าพนักงานตำรวจซึ่งเป็นผู้อำนวยความสะดวกในระดับขั้นต้นน้ำเกิดความสะดวกในการปฏิบัติงาน ได้ตัวผู้กระทำความผิดอย่างรวดเร็ว ประชาชนเกิดความตระหนักและระมัดระวังในการขับขี่ยานพาหนะมากยิ่งขึ้น เกิดความปลอดภัยต่อผู้ใช้รถใช้ถนน และลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุรุนแรงได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงแนวคิด ทฤษฎี และกฎหมายเกี่ยวกับการค้นหาตัวผู้ซบซ่านพาหนะในขณะเมาสุราหรือของมีเมาอย่างอื่นในคดีอุบัติเหตุ
2. เพื่อศึกษากฎหมายต่างประเทศเกี่ยวกับการค้นในกรณีฉุกเฉินอย่างยิ่ง
3. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการค้นหาตัวผู้ซบซ่านพาหนะในขณะเมาสุราหรือของมีเมาอย่างอื่นในคดีอุบัติเหตุเพื่อการพัฒนากฎหมายที่เหมาะสมต่อไป

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

หลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

บทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและเสรีภาพ และการปกป้องคุ้มครองประชาชนตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นการใช้อำนาจอรัฐเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย และเพื่อนำเอาผู้กระทำความผิดมาลงโทษ อันอาจกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคล รัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้ความคุ้มครองสิทธิของบุคคลไว้ สิทธิเหล่านี้เป็นสิทธิขั้นพื้นฐาน (Fundamental Right) กล่าวคือมนุษย์เกิดมาพร้อมกับความเท่าเทียมกันในแง่ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในเรื่อง เชื้อชาติ สีผิว เพศ อายุ ภาษา ศาสนา และสถานภาพทางกายและสุขภาพ รวมทั้งความเชื่อทางการเมือง หรือความเชื่ออื่น ๆ ที่ขึ้นกับพื้นฐานทางสังคม สิทธิมนุษยชนเป็นสิ่งที่ไม่สามารถถ่ายทอดหรือโอนให้แก่ผู้อื่นได้ (ชะวัชชัย ภาติณรุ, 2548) ดังนั้นในการจับ การคุมขัง การตรวจค้นตัวบุคคล หรือการกระทำใดอันกระทบถึงสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคลล้วนเกี่ยวกับสิทธิขั้นพื้นฐานทั้งสิ้น ตามหลักของลัทธิ ประชาธิปไตย สิ่งที่จะสร้างความชอบธรรมแก่ความไม่เท่าเทียมกัน คือ เจตจำนงของมหาชน (Popular Will) ส่วนสิทธิของบุคคลตามรัฐธรรมนูญมาจากสิทธิอีกสิทธิหนึ่ง คือ สิทธิเสรีนิยม ซึ่งแย้ง และชิงดีชิงเด่นกันตลอดมากับลัทธิประชาธิปไตย วัฒนธรรมทางกฎหมายหรือระบบความคิดที่ค้ำจุน ระบบกฎหมายของลัทธิเสรีนิยมคือ แนวคิดที่รู้จักกันในชื่อ “The Rule of Law” หรือที่นักกฎหมาย ไทยเรียกว่า “นิติรัฐ” นั่นเอง

แนวคิดเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรม

การสืบสวนอาชญากรรม (Criminal Investigation) หมายถึง การค้นหา การซักถาม ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย เพื่อหาคนหรือสิ่งของที่ใช้ประกอบการกระทำความผิด (การุณย์ บัวเผื่อน, 2535) หรือละเว้นการกระทำตามกฎหมาย อันเป็นการซักถามจากสิ่งที่รู้ย้อนหลังไปหาสิ่งที่ไม่รู้ โดยมีเป้าหมายเพื่อตัดสินตามความจริงเท่าที่จะพบได้ในขอบเขตของกฎหมาย การสืบสวนในความหมายของประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญามาตรา 2(10) หมายถึง การแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด การสืบสวนจึงเป็นศิลปะที่สลับซับซ้อนและละเอียดอ่อน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยน การศึกษาสถานการณ์จริง แล้วใช้เทคนิคและ

ยุทธวิธีการปฏิบัติให้เหมาะสมตามลักษณะของคดีและความมุ่งหมายของการสืบสวนอยู่เสมอ นอกจากนั้น การสืบสวนยังจะต้องอาศัยประสบการณ์และความสามารถเฉพาะตัวเข้าช่วยเสริมอีกด้วย

แนวคิดเรื่องการลงโทษ

กฎหมายอาญานั้นเป็นกฎหมายทางสังคมที่พัฒนามาจากกฎแห่งศีลธรรม ธรรมเนียมข้อห้ามตามประเพณีซึ่งถือเป็นหลักประกันแห่งความสงบสุขของสังคมส่วนรวม ทั้งนี้ศีลธรรม ประเพณีนั้นมีหลายระดับตั้งแต่ศีลธรรมที่มีความสำคัญมากจนสังคมชุมชนจะต้องมีมาตรการในการดำเนินคดีและการกระทำนั้นจนถึงขั้นขับไล่ออกจากชุมชน หรืออาจจะเป็นเพียงการกระทำที่ผิด มารยาท ผิดธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม แต่เมื่อสังคมมีขนาดใหญ่ขึ้นจนกลายมาเป็นเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์และประเทศชาติจึงจำเป็นต้องทำการหยิบยกเอาจารีตประเพณีต่าง ๆ ที่สำคัญของแต่ละสังคมชุมชนขึ้นมากำหนดให้เป็นกฎหมายเพื่อนำมาเป็นกฎหมายข้อบังคับของสังคมอย่างชัดเจน

ในส่วนของการกระทำที่อยู่ในบทบัญญัติกฎหมายนั้นจะต้องเป็นการกระทำผิดหรือการกระทำอันฝ่าฝืนกฎหมายในลักษณะที่เป็นอาชญากรรมพื้นฐาน ซึ่งเป็นการกระทำที่สังคมไม่อาจจะยอมรับได้เช่น การฆาตกรรม การข่มขืนกระทำชำเรา การทำร้ายร่างกาย ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพอันเป็นความผิดที่ไม่สามารถที่จะยอมความกันได้โดยเป็นการกระทำที่เป็นความผิดในตัวเองที่เรียกว่า mala in se ซึ่งเป็นการกระทำที่บุคคลโดยทั่วไปย่อมรับรู้ว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่เป็นความผิดและยอมรับให้เกิดขึ้นในสังคมไม่ได้โดยชัดชัดตัดสินสิ่งนี้ออกมาโดยสภาพของความรู้สึก สำหรับความผิดอีกประเภทหนึ่งเป็นความผิดที่ไม่สามารถรับรู้หรือมองเห็นได้อย่างชัดเจนว่าเป็นความผิดในตัวเองแต่เป็นการกระทำที่สังคมหรือประเทศใดประเทศหนึ่งเห็นว่าการกระทำดังกล่าวเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องตรากฎหมายออกมาเพื่อระงับหรือห้ามการกระทำดังกล่าว เพราะถือเป็นสิ่งที่อันตรายต่อสังคม โดยเรียกความผิดประเภทนี้ว่า mala prohibita เช่น ความผิด เกี่ยวกับยาเสพติดการครอบครองอาวุธโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือการจอดรถในที่หวงห้าม เป็นต้น

กฎหมายอาญานั้นเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายทางกฎหมาย ซึ่งระบุถึงเงื่อนไขของการกระทำ ความผิดและบทลงโทษหรือมาตรการเพื่อการฟื้นฟูและการป้องกัน (Baumann, Weber and Mitsch, 2003) ทั้งนี้การกำหนดให้การกระทำใดการกระทำหนึ่งเป็นการกระทำอันเป็นความผิดตามกฎหมายอาญานั้นขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของโครงสร้างความรับผิดชอบทางอาญาซึ่งโครงสร้างความรับผิดชอบทางอาญาสามารถแบ่งออกตามระบบกฎหมายได้ดังต่อไปนี้ (เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์, 2553)

1. โครงสร้างความรับผิดชอบทางอาญาตามระบบกฎหมาย Common Law ในทางระบบกฎหมาย Common Law ได้มีการจัดวางโครงสร้างความรับผิดชอบทางอาญาไว้ซึ่งประกอบไปด้วยการกระทำ ความผิด actus (reus) และเจตนาร้าย mens (rea) นอกจากนี้ยังมีการวางเงื่อนไขอื่น ๆ เพิ่มเติมจากเงื่อนไขสองประการข้างต้น โดยโครงสร้างความรับผิดชอบทางอาญาในทางระบบกฎหมาย Common Law นั้นประกอบด้วย

(1) การกระทำที่เป็นความผิด guilty (act) หรือ actus reus ในส่วนของ actus reus เป็นองค์ประกอบภายนอกทางความผิดที่มีลักษณะเป็นภาวะวิสัย Objective หรือสภาพตามความเป็นจริง ความเป็นรูปธรรมโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง ทั้งนี้ actus reus ไม่เพียงแต่เป็นกรณีเฉพาะ การกระทำเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึง พฤติกรรมแวดล้อมต่าง ๆ ประกอบที่สาระสำคัญทำให้เห็นว่าเป็นการกระทำผิดทางอาญาด้วย

(2) จิตใจที่ชั่วร้าย (guilty mind) หรือ mens rea Mens rea หมายถึง จิตใจที่ชั่วร้าย หรือเจตนาร้าย ถือเป็นโครงสร้างความผิดทางอาญาประการหนึ่งคู่กับ actus reus โดย mens rea เป็นองค์ประกอบภายใน ซึ่งในเรื่องของเจตนาร้าย นั้นเป็นแนวคิดทางศาสนาในสมัยกลาง โดยมีหลักมาจาก สุภาษิตที่กล่าวว่า “Actus non facit reum nisi mens sit rea” ที่แปลว่า การกระทำจะไม่เป็นความผิด ถ้าผู้กระทำไม่มีเจตนาร้ายตรงกับ ภาษาอังกฤษที่ว่า An act does not make a defendant guilty without a guilty mind. ทั้งนี้ mens rea เป็นองค์ประกอบภายในที่เป็นเรื่องทางด้านจิตใจ ซึ่งถือเป็นแนวคิดพื้นฐานที่สำคัญตามกฎหมาย อาญาที่จะเป็นที่ยืนยันว่าผู้กระทำความผิดนั้นมีความผิด

(3) ความสัมพันธ์ของ actus reus และ mens rea (concurrency) การกระทำฝ่าฝืน ตามที่กฎหมายบัญญัติและการมีจิตใจที่มีความชั่วร้าย หรือ Concurrency นั้นเป็นเรื่องที่จะต้องมีความ สอดคล้องหรือไปด้วยกัน จึงจะถือว่าการกระทำความผิดทางโครงสร้าง ความ รับผิดอาญาในระบบกฎหมาย Common Law กล่าวคือจะต้องมีทั้ง actus reus และ mens rea ที่มีความ สอดคล้องและประกอบเข้าด้วยกัน จึงจะถือว่ามี การกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้น

(4) ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผล (Causation) ความสัมพันธ์ระหว่างการ กระทำหรือผล (Causation) เป็นอีกหนึ่งเงื่อนไขที่สำคัญของการกระทำที่มีความผิดทางอาญา โดยเป็น การพิจารณาจากผลของการกระทำเป็นผลที่ จากการกระทำที่ความสัมพันธ์กันหรือมีเหตุแทรกแซงอื่นมา ตัดตอนที่เป็นผลมาจากปัจจัยอื่น หรือไม่

(5) อันตรายหรือความเสียหายที่เกิดขึ้น (Harm)

การกระทำผิดทางอาญานั้นเป็นการกระทำที่มักจะก่อให้เกิดความเสียหายหรือเกิด อันตรายขึ้น ซึ่งถือเป็นผลของการกระทำที่เกิดขึ้นที่จะกลายมาเป็นอีกหนึ่งเงื่อนไขในการทำให้ ผู้กระทำ จะต้องรับผิด หากพิจารณาตามโครงสร้างความรับผิดทางอาญาของระบบกฎหมาย Common Law แล้ว นั้นจะเห็นได้ว่าการทำร้ายร่างกายเด็กเป็นการกระทำที่มีความผิดและมีจิตใจที่ชั่วร้ายเป็นอย่างมาก ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผลก่อให้เกิดความอันตรายหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นในวงกว้าง โดยจะทำให้การกระทำผิดดังกล่าวกลายมาเป็นอีกหนึ่งเงื่อนไขที่ทำให้ ผู้กระทำความผิดนั้นจะต้องรับผิดหรือ รับโทษหนักขึ้นได้

2. โครงสร้างความคิดทางอาญาตามระบบกฎหมาย Civil Law สำหรับสาระสำคัญของโครงสร้างความคิดทางอาญาตามระบบกฎหมาย Civil Law จะเน้นการพิจารณาไปที่ตัวบุคคลและการกระทำ ซึ่งโครงสร้างความคิดของระบบกฎหมายดังกล่าว นี้ประกอบไปด้วย องค์ประกอบความคิด ความผิดกฎหมายและความผิดชั่วซึ่งสามารถแยกอธิบาย ได้ดังต่อไปนี้

(1) องค์ประกอบความผิดครบถ้วน

องค์ประกอบความผิดแบ่งออกเป็นองค์ประกอบภายนอกและองค์ประกอบ ภายใน โดยองค์ประกอบภายนอกเป็นเรื่องเกี่ยวกับตัวผู้กระทำการกระทำ ผลของการกระทำและความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผลที่เกิดขึ้นส่วนองค์ประกอบภายในจะเป็นการพิจารณาใน เรื่องของเจตนาของผู้กระทำซึ่งอาจจะเป็นเจตนาธรรมดา หรือเจตนาพิเศษ โดยในส่วนของเจตนา ธรรมดานั้นจะครอบคลุมทั้งในส่วนของกรณีประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผลด้วย

(2) ความผิดตามกฎหมาย

ในส่วนของความผิดตามกฎหมาย เป็นพิจารณาในส่วนของกรกระทำต่าง ๆ ที่ผู้กระทำได้กระทำให้ไปว่าการกระทำดังกล่าวนั้นเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายหรือไม่

(3) ความรู้สึกผิดชอบชั่วดีของผู้กระทำหรือความชั่ว กรณีดังกล่าวนี้เป็นกรณีที่พิจารณาถึงความรู้สึกผิดชอบชั่วดีของผู้กระทำว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่รู้ผิดชอบหรือไม่สมควรได้รับคำตำหนิหรือไม่หากผู้กระทำไม่รู้สึกผิดชอบหรือหย่อนความสามารถก็ไม่สมควรที่จะได้รับโทษเต็ม เช่นเดียวกับที่ที่มีความรู้สึกผิดชอบปกติโดยความบกพร่องดังกล่าวอาจจะมีความอ่อนเยาว์ทางอายุหรือความบกพร่องทางจิตใจ เป็นต้น (คณิต ณ นคร, 2549)

หากพิจารณาตามโครงสร้างความคิดทางอาญาของระบบกฎหมาย Civil Law แล้วจะเห็นได้ว่า หากการกระทำดังกล่าวนั้นเป็นการกระทำที่ครบองค์ประกอบความผิดทั้งองค์ประกอบ ภายนอกและองค์ประกอบภายในแล้ว ประกอบกับการกระทำดังกล่าวยังเป็นการกระทำผิดตามกฎหมายด้วย อีกทั้งหากพิจารณาถึงความรู้สึกผิดชอบชั่วดีของผู้กระทำหรือความชั่วที่เกิดขึ้นจะ เห็นได้ว่าผู้ที่กระทำความผิดต่อเด็กในลักษณะดังกล่าวสมควรที่จะได้รับโทษหนักขึ้นมากกว่าการกระทำร้ายร่างกายในลักษณะดังกล่าวกับบุคคลโดยทั่วไปที่บรรลุนิติภาวะแล้ว เนื่องจากความอ่อน เยาว์ทั้งทางร่างกาย อายุ และประสบการณ์เป็นสิ่งที่เห็นถึงความสำคัญในการกำหนดให้การทำร้ายร่างกายเด็กว่ามีความสำคัญอย่างมากเพื่อให้เด็กดังกล่าวได้รับการคุ้มครองอย่างครอบคลุมและเพียงพอจากรัฐอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ในการลงโทษ

วัตถุประสงค์ในการลงโทษนั้นเป็นแนวความคิดหรือความเชื่อของสังคมในยุคต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงวิธีการปฏิบัติหรือการลงโทษผู้กระทำโดยวัตถุประสงค์ในการลงโทษ ออกเป็น 4 ประการดังต่อไปนี้

1) การลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน

การลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทนผู้กระทำความผิดนั้นมีแนวคิดสืบทอดมาจากวิธีการตอบสนองต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนในสมัยโบราณในเรื่องของการชดใช้ความผิดโดยการลงโทษทางอาญาภาคในหลากหลายรูปแบบ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ว่าอาชญากรรมจะต้องได้รับการลงโทษและการลงโทษดังกล่าวจะต้องเป็นการลงโทษเพื่อแก้แค้นหรือทดแทนการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นตามหลักตาต่อ ตาฟัน ต่อฟัน (A tooth for a tooth an eye for an eye a life for a life) ซึ่งถือเป็นวัตถุประสงค์อยู่อย่างกว้างของการลงโทษโดยคำนึงถึงสัดส่วนของการลงโทษกับการกระทำความผิดเพื่อก่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ผู้เสียหายและสังคม

2) การลงโทษเพื่อข่มขู่และยับยั้งอาชญากรรม

การลงโทษเพื่อข่มขู่และยับยั้งอาชญากรรมเป็นแนวคิดของสำนักอาชญาวิทยาแบบดั้งเดิมที่มีแนวคิดในเรื่องของการลงโทษว่าไม่ควรจะเป็นการทรมานหรือชดเชยความผิดของผู้กระทำความผิดแต่ควรให้ผู้กระทำความผิดได้เช็ดหลาและเกรงกลัวจนไม่กล้ากระทำความผิดซ้ำอีกทั้งยังเป็นการเตือนไม่ให้ผู้อื่นอยากกระทำตามผู้กระทำความผิดด้วย จึงเป็นการลงโทษโดยมีพื้นฐานที่ว่า การลงโทษใดที่ได้กระทำโดยไม่มีผลเด็ดขาดหรือไม่เป็นที่เกรงกลัวต่อผู้กระทำความผิดหรือผู้ที่ลงมือกระทำความผิดแล้วนั้น การลงโทษดังกล่าวก็อาจจะกลายเป็นส่วนหนึ่งใน การสนับสนุนให้เกิดการกระทำความผิดขึ้นได้แต่ถ้าการลงโทษนั้นมีความเด็ดขาดหรือมีความ รุนแรงที่มากเกินไปก็อาจทำให้ความยุติธรรมที่จะเกิดขึ้นถดถอยลงได้เช่นกัน ดังนั้น การข่มขู่และยับยั้งจะมีผลเป็นที่ชัดเจนมากหรือน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะและประเภทของการกระทำความผิดเป็นสำคัญ

3) การลงโทษเพื่อป้องกันสังคม

การลงโทษเพื่อป้องกันสังคมหรือการลงโทษในลักษณะการตัดโอกาสการกระทำความผิดเป็นการลงโทษที่ควบคุมในส่วนของผู้กระทำความผิดเพื่อไม่ให้ก่อความผิดหรือความวุ่นวายขึ้นในสังคม โดยมีความเชื่อว่าหากปล่อยให้ผู้กระทำความผิดอยู่ในสังคมต่อไปอาจก่อความผิดซ้ำซ้ำ ได้อีกจึงจำเป็นที่จะต้องควบคุมหรือกีดกันออกจากสังคมเป็นชั่วระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง ยกตัวอย่าง เช่น การจำคุกระยะยาว หรือการใช้โทษประหารชีวิต เป็นต้น

4) การลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด

การลงโทษเพื่อปรับปรุงแก้ไขผู้กระทำความผิด เป็นการลงโทษที่มีวัตถุประสงค์ให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษจนก่อให้เกิดความเช็ดหลาและไม่กล้ากระทำซ้ำอีก ซึ่งการลงโทษวิธี นี้จะเน้นไปในส่วนของการบำบัดผู้กระทำความผิดมากกว่าการลงโทษเนื่องจากการแก้ไขฟื้นฟูเป็นมาตรการที่มุ่งเน้นกับตัวผู้กระทำความผิดให้มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นการพัฒนาแนวคิดในทางอาชญาวิทยาโดยมีความคิดว่าการลงโทษเพียงอย่างเดียวไม่อาจทำให้อาชญากรรมลดลงได้จึงนำมาตรการในการปรับปรุงแก้ไขในส่วนของการบำบัดโดยใช้ศิลปกรรมทำกรอบรมทางศาสนาการฝึกวิชาชีพ การให้การศึกษา

การรักษาพยาบาลและการให้ความช่วยเหลือหลังพ้นโทษเข้ามาช่วยเสริมกับบทลงโทษไปพร้อม ๆ กันหรือทดแทนการลงโทษ ซึ่งมาตรการดังกล่าวนี้ไม่ได้อยู่ในสถานะในการเป็นบทลงโทษตามกฎหมาย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการค้นหาตัวผู้ขังขียนพาหนะในขณะเมาสุราหรือของมีเมาอย่างอื่นในคดีอุบัติเหตุ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ทางนิติศาสตร์ ในลักษณะการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารชั้นต้น (Primary Sources) และเอกสารชั้นรอง (Secondary Source) จากตัวบทกฎหมาย หนังสือ เอกสารวิชาการต่าง ๆ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทความ และสืบค้นข้อมูลจากสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ นำมาอธิบายและแปลความข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และกฎหมายเกี่ยวกับการค้นหาตัวผู้ขังขียนพาหนะในขณะเมาสุราหรือของมีเมาอย่างอื่นในคดีอุบัติเหตุ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 บัญญัติรับรองสิทธิของประชาชนไว้ในหมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย นอกจากนี้ที่บัญญัติคุ้มครองไว้เป็นการเฉพาะในรัฐธรรมนูญแล้ว การใดที่มิได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำ การนั้นได้และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตราบเท่าที่การใช้สิทธิหรือเสรีภาพเช่นว่านั้นไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี ของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น สิทธิหรือเสรีภาพใดที่รัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ แม้ยังไม่มีมาตรการกฎหมายนั้นขึ้นใช้บังคับ บุคคลหรือชุมชนย่อมสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพนั้นได้ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ กรณีบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้ และหากบุคคลดังกล่าวซึ่งได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพหรือจากการกระทำความผิดอาญาของบุคคลอื่น ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาหรือช่วยเหลือจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ (ไพบุลย์ เปียศิริ, 2560)

การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ (บรรเจิด สิงคนิต, (2552) ต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิ และเสรีภาพไว้ด้วย รวมทั้งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีหนึ่งหรือแก่

บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง

บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใดจะกระทำมิได้ มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ หรือผู้ด้อยโอกาส ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม บุคคลผู้เป็นทหาร ตำรวจ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ และพนักงานหรือลูกจ้างขององค์กรของรัฐย่อมมีสิทธิและเสรีภาพเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่ที่จำกัดไว้ในกฎหมายเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย หรือจริยธรรม

บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย การจับและการคุมขังบุคคลจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่น ตามที่กฎหมายบัญญัติ การค้นตัวบุคคลหรือการกระทำใดอันกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือเสรีภาพในชีวิตหรือร่างกาย จะกระทำมิได้ เว้นแต่มีเหตุตามที่กฎหมายบัญญัติ รวมทั้งการทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมจะกระทำมิได้

บทบัญญัติสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยที่ได้กล่าวมานั้นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งบุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน เมื่อมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นอันเป็นการกระทบสิทธิที่ได้รับซึ่งเป็นหลักประกันสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามกฎหมาย รัฐผู้บัญญัติกฎหมายจึงมีบทกำหนดโทษออกมาควบคุมเพื่อข่มขู่และยับยั้งอาชญากรรม เพื่อป้องกันสังคม และเพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด ในเรื่องของการจับและการคุมขังบุคคลจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่น ตามที่กฎหมายบัญญัติ ส่วนการค้นตัวบุคคลหรือการกระทำใดอันกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือเสรีภาพในชีวิตหรือร่างกายจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีเหตุตามที่กฎหมายบัญญัติ เมื่อศึกษากฎหมายเกี่ยวกับการค้นหาตัวผู้ขบขันยานพาหนะในขณะเมาสุราหรือของมีเมาอย่างอื่นในคดีอุบัติเหตุ พบว่าตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 17 พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจทำการสืบสวนคดีอาญาโดยการแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานตามอำนาจและหน้าที่ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด การแสวงหาข้อเท็จจริงและตัวผู้กระทำความผิด เพื่อนำตัวมาดำเนินคดีตามกฎหมาย มาตรา 132 ได้บัญญัติให้อำนาจพนักงานสอบสวนสามารถตรวจตัวผู้ต้องหาโดยไม่ต้องขอความยินยอม และในมาตรา 131/1 ให้อำนาจพนักงานสอบสวนมีอำนาจค้นตัวผู้ต้องหาและสั่งให้นำเลือด ปัสสาวะ สารคัดหลั่งไปตรวจเพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีอาญา ส่วนหมายค้นถูกบัญญัติไว้ประกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 69 หมายค้นเป็นหมาย

อาญาชนิดหนึ่ง เป็นหมายที่เป็นเครื่องมือในการดำเนินคดีอาญาของเจ้าพนักงานและศาล หมายคันมีความจำเป็นสำหรับการค้นในที่รโหฐาน คำว่า “ที่รโหฐาน” นั้นกฎหมายให้นิยามไว้ว่า หมายความว่าถึงที่ต่าง ๆ ซึ่งมีใช้ที่สาธารณสถานดังที่บัญญัติไว้ในกฎหมายลักษณะอาญา (ประมวลกฎหมายอาญา) และคำว่า “ที่สาธารณสถาน” นั้นประมวลกฎหมายอาญานิยามว่า หมายความว่า สถานที่ใด ๆ ซึ่งประชาชนมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้” ฉะนั้น ที่รโหฐานจึงหมายถึงสถานที่ใด ๆ ซึ่งประชาชนไม่มีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้ หรือเป็น “ที่ส่วนตัว” อันแสดงถึง เจตนาหวงกันของเจ้าของ หรือผู้ครอบครอง อันได้แก่เคหสถาน สำนักงานในความครอบครองของผู้อื่น อสังหาริมทรัพย์ในความครอบครองโดยปกติสุขของผู้อื่น ซึ่งการครอบครองโดยปกติสุขจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อ ผู้ครอบครองได้แสดงออกให้เห็นภายนอกว่า ได้มีการหวงกันการเข้าไปของบุคคลอื่น ๆ เช่น ด้วยการล้อมรั้วซึ่งลวดหนาม เป็นต้น ซึ่งเหตุที่จะออกหมายคันได้นั้น กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้บัญญัติไว้ในมาตรา 69 ซึ่งบัญญัติว่า “มาตรา 69 เหตุที่จะออกหมายคันได้มีดังต่อไปนี้

1. เพื่อพบและยึดสิ่งของซึ่งจะเป็นพยานหลักฐานประกอบการสอบสวน ไล่สวนมูลฟ้อง หรือพิจารณา
2. เพื่อพบและยึดสิ่งของซึ่งมีไว้เป็นความผิด หรือได้มาโดยผิดกฎหมาย หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้ใช้ หรือตั้งใจจะใช้ในการกระทำความผิด
3. เพื่อพบและช่วยบุคคลซึ่งได้ถูกหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย
4. เพื่อพบบุคคลซึ่งมีหมายให้จับ
5. เพื่อพบหรือยึดสิ่งของตามคำพิพากษาหรือตามคำสั่งศาล ในกรณีที่จะพบหรือจะยึดโดยวิธีอื่นไม่ได้แล้ว เหตุการณ์ออกหมายคัน แบ่งออกเป็น 2 กรณี 1. เพื่อค้นหาสิ่งของ/พบสิ่งของ 2. เพื่อหาของกลางจึงออกหมายคันให้ได้ (มาตรา 70)

จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงเป็นคดีที่เป็นที่สนใจของประชาชนนั้นเป็นเหตุออกหมายคันเพื่อหาพยานหลักฐาน การออกหมายคันเพื่อหาพยานหลักฐาน คือ กรณีตามมาตรา 69 (1) ที่ว่า “เพื่อพบ และยึดสิ่งของซึ่งจะเป็นพยานหลักฐานประกอบการสอบสวน ไล่สวนมูลฟ้อง หรือพิจารณา” คำว่า “สิ่งของ” นี้หมายถึง สสังหาริมทรัพย์ ซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีอาญาได้ รวมทั้งจดหมาย โทรเลข และเอกสารอย่างอื่น ๆ แต่การค้นนั้น กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้บัญญัติไว้ในมาตรา 92 ซึ่งบัญญัติไว้ว่า ห้ามมิให้ค้นในที่รโหฐานโดยไม่มีหมายคัน หรือคำสั่งของศาลเว้นแต่พนักงานฝ่าย ปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ค้น และในกรณีต่อไปนี้

- (1) เมื่อมีเสียงร้องให้ช่วยมาข้างในรโหฐาน หรือมีเสียงหรือพฤติการณ์อื่นใดอันแสดงได้ว่ามีเหตุร้ายเกิดขึ้นในที่ รโหฐานนั้น
- (2) เมื่อปรากฏความผิดซึ่งหน้ากำลังกระทำลงในที่รโหฐาน
- (3) เมื่อบุคคลที่ได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ขณะที่ถูกไล่จับหนีเข้าไปหรืออันแน่นแฟ้นควรสงสัยว่าได้เข้าไปซุกซ่อน ตัวอยู่ในรโหฐานนั้น

(4) เมื่อมีพยานหลักฐานตามสมควรว่าสิ่งของที่มีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิดหรือได้ใช้หรือมีไว้เพื่อ จะใช้ในการกระทำความผิด หรืออาจเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์การกระทำความผิดได้ ซ่อนหรืออยู่ในนั้น ประกอบทั้ง ต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่าเนื่องจากการเน้นซ้ำกว่าจะเอาหมายค้นมาได้ สิ่งของนั้นจะถูกโยกย้ายหรือทลายเสียก่อน

(5) เมื่อที่รื้อฐานนั้นผู้จะต้องถูกจับเป็นเจ้าบ้าน และการจับนั้นมีหมายจับหรือจับตามมาตรา 78

เหตุออกหมายค้นเพื่อหาพยานหลักฐาน การออกหมายค้นเพื่อหาพยานหลักฐาน คือ กรณีตามมาตรา 69 (1) ที่ว่า “เพื่อพบ และยึดสิ่งของซึ่งจะเป็นพยานหลักฐานประกอบการสอบสวน ได้สวนมูลฟ้อง หรือพิจารณา” คำว่า “สิ่งของ” นี้หมายถึง สงหาธิมทริพย ซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีอาญาได้ รวมทั้งจดหมาย โทร เลข และเอกสารอย่างอื่น ๆ

เหตุออกหมายค้นเพื่อหาของกลาง การออกหมายค้นเพื่อหาของกลาง คือ กรณีตามมาตรา 69 (2) ที่ว่า “เพื่อพบและยึดสิ่งของซึ่งมีไว้เป็นความผิด หรือได้มาโดยผิดกฎหมาย หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่า ได้ใช้ หรือตั้งใจใช้ในการกระทำความผิด” “สิ่งของที่มีไว้เป็นความผิด” เช่น อาวุธปืนเถื่อน เงินตราปลอม เหล้าเถื่อน เป็นต้น “สิ่งของที่ได้มาโดยผิดกฎหมาย” เช่น ทรัพย์สินที่เป็นของโจร “สิ่งของที่ใช้ในการกระทำความผิดหรือตั้งใจจะใช้ในการกระทำความผิด” เช่น อาวุธที่ใช้หรือจะใช้ในการ ฆ่าผู้อื่น ของกลางที่ค้นนี้ ก็เพื่อที่จะรับเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินหรือเพื่อคืนเจ้าของ

เหตุออกหมายค้นเพื่อช่วยบุคคล การออกหมายค้นเพื่อช่วยบุคคล คือ กรณีตามมาตราที่ 69(3) ที่ว่า “เพื่อพบและช่วยบุคคลซึ่งได้ถูกหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย” บุคคลซึ่งได้ถูกหน่วงเหนี่ยวหรือกักขัง โดยมิชอบด้วยกฎหมายได้แก่บุคคลที่ตกเป็นเหยื่อของความผิดต่อ เสรีภาพ และบุคคลที่ถูกควบคุมหรือขังโดยผิดกฎหมายหรือถูกจำคุกผิดจากคำพิพากษาของศาล ซึ่งบุคคลที่คุมหรือขังโดยผิดกฎหมายนี้ หมายรวมถึงการถูกควบคุมหรือขังโดยบุคคลทั่วไปหรือบุคคลที่เป็นเอกชนด้วย ตัวอย่างคำว่า “ควบคุม” หรือ “ขัง” ในมาตรา 90 นี้เป็นถ้อยคำที่ใช้ความหมายธรรมดาหาใช้จำกัดตั้งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (21) (22) อธิบายไว้ไม่ฉะนั้น มาตรา 90 จึงเป็นบทบัญญัติกรณีที่บุคคลต้องถูกควบคุมหรือขังโดยผิดกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการควบคุม หรือขังโดยเจ้าพนักงานหรือคนธรรมดา ก็ ตาม

เหตุออกหมายค้นเพื่อจับบุคคล การออกหมายค้นเพื่อจับบุคคล คือ กรณีตามมาตรา 69 (4) ที่ว่า “เพื่อพบบุคคลที่มีหมายให้จับ” แม้จะมีหมายจับบุคคลแล้วก็ตาม การที่จะจับบุคคลในที่รื้อฐานโดยปกติ จะต้องมีความหมายค้นด้วย

เหตุออกหมายค้นเพื่อพบและยึดสิ่งของตามคำพิพากษา การออกหมายค้นเพื่อพบและยึดสิ่งของตามคำพิพากษา คือ กรณีตามมาตรา 69 (5) ที่ว่า “เพื่อพบและยึดสิ่งของตามคำพิพากษาหรือตาม คาสั่งศาล ในกรณีที่พบหรือจะยึดโดยวิธีอื่นไม่ได้แล้ว

การพบหรือยึดสิ่งของตามคำพิพากษาอาจไม่จำเป็นต้องออกหมายค้นก็ได้ ถ้าบุคคลที่ครอบครองสิ่งของนั้นยินยอมส่งมอบแต่โดยดีแต่ในกรณีที่ไม่นยินยอมรัฐก็จำเป็นต้องออกหมายค้น ตัวอย่าง

1. ศาลสั่งให้รับทรัพย์สิน แต่เจ้าพนักงานยังไม่ได้ทรัพย์สินนั้นมาไว้ในครอบครอง และผู้ครอบครองก็ไม่ยินยอมส่งมอบทรัพย์สินนั้น กรณีย่อมจำเป็นต้องขอให้ศาลออกหมายค้น

2. ในคดีลักทรัพย์ที่ศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลยและสั่งให้จำเลยคืนหรือใช้ราคาทรัพย์สินแล้ว และบุคคลที่ครอบครองทรัพย์สินนั้นปฏิเสธที่จะส่งมอบ กรณีย่อมจำเป็นต้องออกหมายค้น

การค้นโดยไม่มีหมายค้น มาตรา 92

มาตรา 92 ห้ามมิให้ค้นในที่รโหฐานโดยไม่มีหมายค้น หรือคำสั่งของศาลเว้นแต่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ค้น และในกรณีต่อไปนี้

(1) เมื่อมีเสียงร้องให้ช่วยมาข้างในรโหฐาน หรือมีเสียงหรือพฤติการณ์อื่นใดอันแสดงได้ว่ามีเหตุร้ายเกิดขึ้นในที่รโหฐานนั้น

(2) เมื่อปรากฏความผิดซึ่งหน้ากำลังกระทำลงในที่รโหฐาน

(3) เมื่อบุคคลที่ได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ขณะที่ถูกไล่จับหนีเข้าไปหรืออันแน่นแฟ้นควรสงสัยว่าได้เข้าไปซุกซ่อน ตัวอยู่ในรโหฐานนั้น

(4) เมื่อมีพยานหลักฐานตามสมควรว่าสิ่งของที่มิใช่เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิดหรือได้ใช้หรือมิใช่เพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรืออาจเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์การกระทำความผิดได้ ซ่อนหรืออยู่ในนั้น ประกอบทั้ง ต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่าการเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ สิ่งของนั้นจะถูกโยกย้ายหรือทำลายเสียก่อน

(5) เมื่อที่รโหฐานนั้นผู้จะต้องถูกจับเป็นเจ้าบ้าน และการจับนั้นมีหมายจับหรือจับตามมาตรา 78

การใช้อำนาจตาม (4) ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจผู้ค้นส่งมอบสำเนาบันทึกการตรวจค้น และบัญชีทรัพย์สินที่ได้จากการตรวจค้น รวมทั้งจัดทำบันทึกแสดงเหตุผลที่ทำให้สามารถเข้าค้นได้เป็นหนังสือ ให้ไว้แก่ผู้ครอบครองสถานที่ที่ถูกตรวจค้น แต่ถ้าไม่มีผู้ครอบครองอยู่ ณ ที่นั้น ให้ส่งมอบหนังสือดังกล่าว แก่บุคคลเช่นว่านั้นในทันทีที่กระทำได้ และรับรายงานเหตุผลและผลการตรวจค้นเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป

จากการวิเคราะห์บทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ได้กล่าวมานั้น การค้นตัวบุคคลที่ไม่ต้องขออนุญาตศาลในการค้นต้องปรากฏพฤติการณ์ที่ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถค้นตัวบุคคลได้ โดยต้องมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีวัตถุที่จะนำไปใช้กระทำความผิด หรือน่าจะมีวัตถุที่ได้มาจากการกระทำความผิดมาแล้ว หรือน่าจะมีสิ่งผิดกฎหมายซุกซ่อนในร่างกายหรือเสื้อผ้าที่สวมใส่ เหตุอันควรสงสัยนี้ไม่ต้องถึงขนาดเป็นเหตุอันควรสงสัยในการพิสูจน์ความผิดในศาล เพียงแต่เป็นเหตุอันควรสงสัยตามมาตรฐานวิญญูชนคนทั่วไปเท่านั้น (กนกศักดิ์ พ่วงลาภ, 2549) ในสังคมปัจจุบันจึงเห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่ผู้จับกุมตัวผู้ต้องหาได้นั้น พิจารณาจากสิ่งหรือพฤติการณ์โดยพิจารณาจากลักษณะอาการของผู้ที่จะถูกค้นตัว มีอาการควรจะต้องค้นหรือไม่ บริเวณหรือพื้นที่ที่ได้พบผู้ที่จะถูกค้นตัวซึ่งเมื่อได้เทียบกับเวลาที่ปรากฏเหตุการณ์ที่สงสัยจะเป็นความผิดทางอาญานั้นแล้วพบว่ามีความใกล้เคียงกัน เส้นทางที่พบตัวบุคคลน่าจะเป็นช่องทางที่หลบหนี อาจปฏิกิริยาของบุคคลในขณะที่เจ้าหน้าที่มีคำสั่งให้หยุดเพื่อรอการประเมินด้วย

สายตานั้นมีความน่าสงสัยจนต้องลงมือตรวจค้นหรือไม่ เช่น มีอาการตกใจเกินปกติทั่วไป หรือมีเหงื่อออกตามตัวอย่างชัดเจน เป็นการประหม่นด้วยสายตาถอนลงมือค้น ถ้าประหม่นด้วยสายตาแล้วไม่จำเป็นต้องค้นก็ไม่ควรค้น ลักษณะของบุคคลประกอบกับยานพาหนะที่ใช้ สัมภาระอื่น ๆ หรือสิ่งของที่ติดตัวมาซึ่งมองด้วยตาเปล่าสอดคล้องกับรูปแบบ ลักษณะความเป็นไปได้ ความน่าจะเป็นของผู้หลบหนีที่เคยปรากฏ ซึ่งกรณีนี้ต้องใช้ประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่และดุลพินิจ และโดยประสบการณ์ของผู้วิจัยหรือบุคคลที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอบถาม พบว่ามีผู้บริสุทธิ์ถูกค้นตัว ถูกกักตัวเพื่อรอค้น ซึ่งโดยจำเป็นหรือไม่จำเป็น ซึ่งบุคคลเหล่านี้อาจจะถือว่าเป็นบุคคลที่ถูกกระทบสิทธิอย่างหนึ่งที่เรียกว่า สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว ที่ได้รับการรองรับตามรัฐธรรมนูญ สิทธิในเนื้อตัวร่างกาย เสรีภาพในการเคลื่อนไหวร่างกาย ที่รองรับโดยรัฐธรรมนูญและประมวลกฎหมายอาญา ผู้บริสุทธิ์ที่ถูกค้นตัว หรือถูกกักตัวเพื่อรอค้นจึงเกิดความไม่มั่นใจในตัวเจ้าหน้าที่ ในบางกรณีมีการขอตรวจค้นยานพาหนะและเกิดความเสียหาย เช่น การตรวจค้นรถยนต์ กระบะโดยมีการถอดในส่วนของคอนโทรลหน้ารถหรือฝาท้าย และอื่น ๆ ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่ขอตรวจค้นย่อมไม่มีความชำนาญเท่าช่างมืออาชีพ การถอดและติดตั้งใหม่จึงไม่เหมือนเดิม และอาจมีผลกระทบไปถึงเรื่องการประกันตัวทรัพย์สินหรืออุปกรณ์ที่นำมาติดตั้งในรถยนต์ อีกทั้งปัจจุบันกฎหมายไทยให้อำนาจคันกรณีมีพฤติการณ์ตามที่ได้กล่าวมาแต่ไม่ได้กำหนดวิธีการคุ้มครองผู้ถูกตรวจค้น ซึ่งในต่างประเทศปรากฏว่ามีประเทศที่บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการให้อำนาจเจ้าหน้าที่ในการค้นพร้อมกับมีวิธีการบังคับให้เจ้าหน้าที่ต้องทำบันทึกการตรวจค้นและมอบสำเนาการค้นให้แก่ผู้ถูกตรวจค้นตัวค้นทรัพย์สินไว้เป็นหลักฐานด้วย ผู้วิจัยได้ศึกษากฎหมายต่างประเทศในประเด็นดังกล่าวมานี้ จะขอนำเสนอผลการศึกษาในข้อถัดไป

ในส่วนการค้นในที่รโหฐาน ซึ่งบทบัญญัติกฎหมายในปัจจุบันที่บังคับใช้นั้นกำหนดห้ามค้นในที่รโหฐานโดยไม่มีหมายค้นหรือคำสั่งศาล ต้องปรากฏพยานหลักฐานให้ศาลตามสมควรในการที่ศาลจะออกหมายค้น (รัฐธรรมนูญ สย. 2549) แต่มีข้อยกเว้นให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ค้นได้ตามมาตรา 92 ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะเป็นกรณีความผิดซึ่งหน้าซึ่งเป็นเหตุการณ์ลักษณะตามมาตรา 92 (1) – (4) อีกทั้งการเข้าค้นดังกล่าวหากจะต้องจับผู้ต้องหาที่กระทำความผิดตามบทบัญญัติมาตรา 92 (5) ซึ่งกำหนดว่าผู้ถูกจับจะต้องเป็นเจ้าบ้าน และการจับต้องมีหมายจับ หรือจับตามมาตรา 78 ซึ่งหมายถึงการเข้าไปในที่รโหฐานตามมาตรา 92 (5) เป็นการเข้าไปเพื่อจับเจ้าบ้านเท่านั้น คำว่าเจ้าบ้านตาม (5) ตามคำพิพากษาฎีกาที่ 1035/2536 คำว่าเจ้าบ้านตามบทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 92 (5) หมายความว่าผู้เป็นเจ้าของบ้าน เพราะบุคคลที่พักอาศัยอยู่ในบ้านหลังนั้น และรวมตลอดถึงคู่สมรสของผู้เป็นหัวหน้า เพราะบุคคลดังกล่าวเป็นผู้รับผิดชอบในการครอบครองบ้านและปกครองผู้อยู่อาศัยในบ้านหลังนั้น หาได้รวมถึงผู้อยู่ในบ้านทุกคน เช่น ตามทะเบียนบ้านหลังเกิดเหตุมีบิดาจำเลยเป็นหัวหน้า มีชื่อจำเลยอยู่ในฐานะเป็นบุตร จำเลยจึงมิได้อยู่ในฐานะเป็นเจ้าบ้านตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 92 (5) การที่ผู้เสียหายกับพวกเข้าไปจับกุมจำเลยในบ้านดังกล่าวตามหมายจับ แต่ไม่มีหมายค้น ทั้งผู้เสียหายกับพวกมิใช่เจ้าพนักงานตำรวจชั้นผู้ใหญ่ที่จะทำการค้นได้โดยไม่ต้องมีหมายค้นจึงเป็นการจับกุมโดยมิชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 81 และเป็นการจับกุมโดยไม่มี

อำนาจ จำเลยจึงชอบที่จะป้องกันสิทธิของตนให้พ้นจากภัยอันตรายอันเกิดจากการจับกุมโดยไม่ชอบเช่นนั้นได้ หากจำเลยจะชกต่อยผู้เสียหายจริงก็เป็นการกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตนพอสมควรแก่เหตุ และไม่มี ความผิดฐานต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงานในการปฏิบัติการตามหน้าที่และทำร้ายร่างกาย

การค้นโดยไม่มีหมายค้นในที่รโหฐานเป็นการค้นโดยมิชอบ การค้นโดยมิชอบมีผลทางกฎหมาย คือ หากค้นแล้วพบพยานวัตถุ พยานเอกสาร จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา 226 (จริญ ภักดีธนากุล, (2549) พยานวัตถุ พยานเอกสาร ที่ได้มาจากการค้นโดยไม่มี หมายค้นนั้น เมื่อพิจารณาจากถ้อยคำในบทบัญญัติมาตรา 226 แล้ว พบว่ารับฟังไม่ได้เพราะได้มาโดยมิชอบ ประการอื่น อย่างไรก็ตามเมื่อมีมาตรา 226/1 ซึ่งได้บัญญัติขึ้นมาใหม่ต้องถือว่าพยานวัตถุ พยานเอกสาร ที่ได้มาจากการค้นโดยมิชอบเป็นพยานหลักฐานที่เกิดขึ้นโดยชอบแต่ได้มาเนื่องจากการกระทำโดยมิชอบตาม ความหมายของมาตรา 226/1 ซึ่งศาลอาจจะใช้ดุลพินิจรับฟังพยานหลักฐานดังกล่าวได้ตามหลักเกณฑ์ที่ บัญญัติไว้ในมาตรา 226/1 การค้นที่รโหฐานไม่ชอบทำให้การจับในที่รโหฐานนั้นเป็นการจับที่ไม่ชอบตามไป ด้วย แต่การจับที่ไม่ชอบไม่กระทบต่อการสอบสวนที่ชอบ จึงไม่กระทบต่อการฟ้องของพนักงานอัยการ เพราะมี การสอบสวนที่ชอบมาแล้ว ดังนั้นการเข้าค้นหาตัวผู้ต้องหาในที่รโหฐานกรณีฉุกเฉินในคดีอุบัติเหตุที่เกิดจาก การขับขี่ยานพาหนะในขณะเมาสุราหรือของมีเมาอย่างอื่นนั้น เจ้าพนักงานตำรวจไม่สามารถเข้าค้นที่ เกิดเหตุได้ในทันทีที่ต้องรอหมายค้นหรือคำสั่งศาลตามหลักกฎหมายข้างต้น ดังนั้นจึงควรมีการแก้ไข บทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้นในที่รโหฐานได้ในกรณีฉุกเฉิน

2. ผลการศึกษากฎหมายต่างประเทศเกี่ยวกับการค้นในกรณีฉุกเฉิน

เมื่อได้ศึกษากฎหมายต่างประเทศเกี่ยวกับการค้นในกรณีฉุกเฉินพบว่า

ประเทศอังกฤษไม่มีบทบัญญัติให้อำนาจเจ้าหน้าที่ในการเข้าตรวจค้นโดยไม่มีหมายค้นในกรณีที่มี เหตุผลเพียงเพราะว่าจะมีการโยกย้ายหรือทำลายพยานหลักฐานก่อนที่จะมีหมายค้นจากศาลได้ แต่มีการ ค้นอันเนื่องมาจากการจับกุมบุคคลซึ่งมีความเกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเป็นหลัก โดยกฎหมายให้อำนาจเจ้าพนักงานในการตรวจค้นสถานที่หากบุคคลนั้นถูกจับในความผิดอาญาร้ายแรง เพื่อค้นหา พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้น และสถานที่ที่เจ้าพนักงานมีอำนาจตรวจค้นได้แก่ สถานที่ที่บุคคลนั้นอยู่ในขณะถูกจับกุม และสถานที่ที่บุคคลนั้นเพิ่งเข้าไปในทันทีทันใดก่อนถูกจับกุม แต่ การค้นสถานที่ดังกล่าวจะกระทำมิได้หากไม่มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีพยานหลักฐานดังกล่าวอยู่ในสถานที่ นั้นโดยมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

1. การค้นที่รโหฐานที่ผู้ถูกจับกุมอยู่ในขณะจับกุมจะต้องเป็นการค้นสืบเนื่องจากการกระทำความผิดร้ายแรง
2. เจ้าพนักงานเชื่อว่ามีสิ่งของที่ได้มาจากการกระทำความผิด ใช้ในการกระทำความผิด หรือเป็นพยานหลักฐานสำคัญในความผิดอยู่ในสถานที่นั้น
3. เจ้าพนักงานเชื่อว่าผู้ครอบครองสถานที่นั้นเป็นผู้ร่วมกระทำความผิด เป็นผู้ใช้หรือสนับสนุนการกระทำความผิด หรืออย่างน้อยผู้ครอบครองสถานที่ได้ปฏิเสธการค้นหาโดยไม่มีเหตุอันสมควรอย่างยิ่ง

ประเทศเยอรมัน กฎหมายกำหนดเป็นอำนาจของผู้พิพากษาในการพิจารณาออกหมายค้นในที่
รโหฐานตามคำร้องขอของพนักงานอัยการหรือตำรวจเท่านั้น แต่หากเป็นการค้นในที่รโหฐานในกรณี
ฉุกเฉินหรือมีความจำเป็นเร่งด่วน กฎหมายกำหนดข้อยกเว้นหลักการออกหมายค้นโดยศาลไว้ โดย
กำหนดให้พนักงานอัยการหรือเจ้าพนักงานตำรวจสามารถดำเนินการออกหมายค้นได้เอง แต่ต้องระบุ
เหตุผลที่ไม่สามารถไปขอหมายค้นจากศาลได้ทัน และจะต้องมีความพยายามในการขอหมายค้นจากศาล
แล้วด้วย กรณีให้อำนาจพนักงานอัยการเนื่องจากกฎหมายของประเทศเยอรมันกำหนดให้อัยการเข้ามามี
ส่วนร่วมโดยการรับผิดชอบในคดีอาญาตั้งแต่ทราบว่ามีกระทำความผิดเกิดขึ้นจนถึงการฟ้องร้อง
หรือไม่ฟ้องร้องผู้ต้องหา

ในกรณีการค้นตัวบุคคลที่ไม่ต้องขอหมายศาลเนื่องจากปรากฏพฤติการณ์ที่ทำให้เจ้าหน้าที่มีเหตุ
อันควรสงสัยว่าจะมีวัตถุที่จะนำไปใช้กระทำความผิด หรือน่าจะมีวัตถุที่ได้มาจากการกระทำความผิด
มาแล้ว หรือน่าจะมีสิ่งผิดกฎหมายซ่อนอยู่ในร่างกายหรือเสื้อผ้าที่สวมใส่ ในประเทศอังกฤษนอกจากจะมี
การบัญญัติให้มีการเข้าตรวจค้นในกรณีฉุกเฉินได้แล้ว ยังมีการบัญญัติเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบ
เจ้าหน้าที่ผู้ทำการค้นได้ โดยบัญญัติไว้ใน The Police and Criminal Evidence Act 1984 (M.D. A.
Freeman, 1985) มีการกำหนดวิธีปฏิบัติการค้นตัวบุคคลทุกครั้งไม่ว่าจะพบหรือไม่พบสิ่งผิดกฎหมายหรือ
การกระทำความผิด เจ้าหน้าที่จะต้องทำบันทึกการค้นตัว และมอบสำเนาบันทึกให้แก่ผู้ถูกค้นตัวไว้เป็น
หลักฐานในการดำเนินการต่อเจ้าหน้าที่ที่เข้าค้นและมีความเสียหายเกิดขึ้น โดยเฉพาะกรณีที่ไม่จำเป็นต้อง
ค้นแต่เจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจตรวจค้น

สรุปและอภิปรายผล

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติหลักการ การค้นในกรณีที่ไม่ต้องมีหมายค้น และ
การค้นในที่รโหฐานตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ในแต่ละปีมีผู้เสียชีวิตจำนวนมากจากอุบัติเหตุและสาเหตุ
อันดับ 1 เป็นที่รู้กันก็คือ “เมาแล้วขับ” ปัญหาที่เกิดขึ้นอันนำมาสู่การจัดทำงานวิจัยนี้เนื่องจากผู้กระทำ
ความผิดซึ่งเป็นผู้ขับขี่ยานพาหนะในขณะเมาสุราหรือของมึนเมาอย่างอื่นในคดีอุบัติเหตุมีการหลบหนีภาย
หลังจากการกระทำความผิด และเป็นกรณีที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้จากการนำเสนอข่าวตามแหล่ง
ต่าง ๆ หรือมีการส่งต่อข้อมูลให้ได้รับทราบกันเป็นที่แพร่หลายผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย ซึ่งผู้กระทำความผิด
เมื่อหลบหนีแล้วทำให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบไม่สามารถดำเนินการตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.
2522 มาตรา 43 (1) (2) ในข้อหาขับขี่ยานพาหนะในขณะเมาสุราหรือของมึนเมาอย่างอื่นซึ่งเป็นสาเหตุ
หลักในการกระทำความผิดได้ ซึ่งส่วนใหญ่ผู้กระทำความผิดจะหลบหนีเข้าซ่อนตัวในที่รโหฐาน และ
เจ้าหน้าที่ตำรวจเมื่อได้รับแจ้งและทราบว่าผู้กระทำความผิดหลบหนีซ่อนตัวอยู่ในที่รโหฐานใดก็ตาม เมื่อ
ไม่มีหมายค้นก็ไม่สามารถเข้าจับกุมทันทีได้ ต่อมาเมื่อถูกจับกุมหรือเข้ามอบตัวก็ตาม เวลาที่ล่วงเลยไปนั้น
ทำให้การตรวจวัดระดับปริมาณแอลกอฮอล์หรือของมึนเมาอย่างอื่นลดปริมาณความเข้มข้นลง ส่งผลต่อ
พยานหลักฐานที่ใช้ยืนยันการกระทำความผิด ในส่วนของผู้เสียหายบางกรณีเกิดความเสียหายและความ

สูญเสียที่รุนแรง คือ ผู้เสียหายถึงแก่ความตาย ส่งผลต่อบุคคลในครอบครัวของผู้เสียหายนั้น ๆ เนื่องจากผู้เสียหายที่ถึงแก่ความตายอาจเป็นหัวหน้าครอบครัว ดังนั้นในคดีอุบัติเหตุทุก ๆ กรณี ควรมีการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ทั้งหมด เมื่อเกิดกรณีหลบหนีไม่สามารถเข้าตรวจค้นและจับกุมผู้กระทำความผิดในที่รื้อถอนได้ จึงควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้เจ้าหน้าที่ที่สามารถเข้าค้นในที่รื้อถอนเป็นกรณีฉุกเฉินได้โดยไม่ต้องขอหมายศาล จะทำให้การถกเถียงถึงปัญหาซ้ำ ๆ ในเรื่องความไม่แน่นอนในข้อปฏิบัติการตรวจหาแอลกอฮอล์คดีอุบัติเหตุกรณีตรวจ “ทันที” กับ “ภายหลัง” ซึ่งนำไปสู่ผลลัพธ์ที่แตกต่างและกระทบความเชื่อมั่นต่อสิ่งที่ควรเป็นบรรทัดฐานเดียวกันหมดลงได้ เพราะการตรวจหาไม่เพียงพิสูจน์ข้อเท็จจริงในสำนวน แต่ยังช่วยค้นหาสาเหตุแท้จริงมาประกอบการพิจารณาเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่ตรงจุดด้วย ดังนั้นจึงควรมีการแก้ไขบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้นในที่รื้อถอนได้ในกรณีฉุกเฉินดังนี้

1. ควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 92 โดยการเพิ่ม (6) ความว่า “...ในกรณีฉุกเฉินอย่างยิ่ง เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่า มีบุคคลผู้กระทำความผิด วัตถุ หรือเอกสารใด ๆ ที่มีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิดหรือได้ใช้หรือมีไว้เพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หากเน้นซ้ำกว่าจะเอาหมายค้นมาได้บุคคลนั้นจะหลบหนี สิ่งของนั้นจะถูกโยกย้ายหรือทำลายเสียก่อน...” ซึ่งผู้ปฏิบัติการตรวจค้นให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 97 และสอดคล้องกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 98 ที่บัญญัติถึงการค้นในที่รื้อถอนที่สามารถค้นตัวคนและสิ่งของที่ต้องการค้น

2. ควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 78 โดยการเพิ่ม (5) ความว่า “...ในกรณีฉุกเฉินอย่างยิ่ง ดังได้บัญญัติไว้ในมาตรา 92 (6) ...”

3. ควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 92 (5) จากเดิมผู้จะต้องถูกจับเป็นจำบ้านั้นให้รวมไปถึงบุคคลที่อยู่ในบ้านหรือในที่รื้อถอนนั้น

นอกจากนี้ความคิดเห็นของผู้วิจัยในเรื่องโทษนั้น ผู้ที่เมาแล้วขับไม่มีโอกาสเข้าคุก เพราะโทษสูงสุดของคดีนี้คือจำคุกสูงสุด 10 ปี แต่หากมีการชดเชยฝ่ายคู่กรณีและรับสารภาพผิด ศาลสามารถลดโทษลงกึ่งหนึ่งคงเหลือ 5 ปี โทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี สามารถรอลงอาญาได้ จุดนี้คือช่องว่างของกฎหมายที่ยอมให้ผู้กระทำความผิดได้กลับตัวด้วยการคุมประพฤติภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ถ้าไม่มีการกระทำความผิดซ้ำก็จะหลุดพ้นคดีได้ ดังนั้นในเรื่องโทษ ต้องมีการแก้กฎหมายให้โทษหนักขึ้น กรณีเมาแล้วขับชนคนตาย จากเดิมโทษสูงสุด 10 ปี เป็น 12 ปี แม้จะมีการลดหย่อนโทษก็จะมีโทษจำคุกอีก 6 ปี ไม่อยู่ในเกณฑ์รอลงอาญา ในกรณีนี้เมาแล้วขับทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายจะต้องเข้าคุก

การพัฒนาโดยการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติกฎหมายตามที่ได้กล่าวมานั้น สามารถแก้ไขปัญหาค้นหาตัวผู้ขับขี่ยานพาหนะในขณะเมาสุราหรือของมีเมาอย่างอื่นในคดีอุบัติเหตุ เป็นการให้อำนาจเจ้าพนักงานตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ที่สามารถเข้าตรวจค้นได้เป็นกรณีฉุกเฉิน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการแสวงหาพยานหลักฐานไม่เฉพาะในคดีอุบัติเหตุเท่านั้น แต่สามารถนำไปใช้ในคดีอื่น ๆ ได้อย่างครอบคลุม จะทำให้

สามารถอำนวยความสะดวกในระดับขั้นต้นน้ำเกิดความสะดวกในการปฏิบัติงาน ได้ตัวผู้กระทำความผิดหรือพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดอย่างรวดเร็ว ประชาชนเกิดความตระหนักและระมัดระวังในการขับขี่ยานพาหนะมากยิ่งขึ้น เกิดความปลอดภัยต่อผู้ใช้รถใช้ถนน และลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุที่รุนแรงได้

เอกสารอ้างอิง

- กนกศักดิ์ พ่วงลาภ. (2549) ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่: ศึกษากรณีการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- การุณย์ บัวเผื่อน. (2535). ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ด้านสืบสวนในสถานีตำรวจนครบาล. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. (2553). คำอธิบายหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการดำเนินคดีในขั้นตอนก่อนการพิจารณา. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ ฯ : หจก. พลสยาม พรินติ้ง ประเทศไทย.
- คณิต ณ นคร. (2549). กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- จรัญ ภักดีธนากุล. (2549). คำอธิบายกฎหมายลักษณะพยาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ : จีระวิชาการพิมพ์.
- ชะวณิชชัย ภาติณธ. (2548). กระบวนการเรียนรู้และปฏิบัติการสิทธิมนุษยชน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ฐิติ สายเชื้อ. (2549). พยานหลักฐานตามสมควรในการที่ศาลจะออกหมายค้น. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บรรเจิด สิงคนติ. (2552). หลักพื้นฐานเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ ฯ : วิญญูชน.
- ไพบูลย์ เปียศิริ. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560. กรุงเทพมหานคร : พีเอ็นเอ็น กรุ๊ป
- Baumann, Weber and Mitsch. (2003). Strafrecht AT (11th ed.). Gieseeking: Buchverlag.
- M.D. A. Freeman. 1985. The Police and Criminal Evidence Act 1984. London: Sweet & Maxwell.